

मसानघाट जग्गा प्रकरण : उपमहानगर र मालपोत द्वारा सर्वोच्चमा पुनरावेदन

बारा, ८ असोज ।

सार्वजनिक मसानघाटको जग्गा व्यक्तिको नाममा कायम गर्ने उच्च अदालत वीरगञ्जको फैसला उपर जीतपुर समिरा उपमहानगर र मालपोत कार्यालय समिराले सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गरेका छन् । उच्च अदालत जनकपुर, अस्थायी ईजलाश वीरगञ्जका न्यायाधीश द्वय सीताराम मण्डल र साधुराम सापकोटाको संयुक्त ईजलाशले मसानघाटको जग्गा व्यक्तिको नाममा कायम गर्ने फैसला गरेका हुन् । सो फैसला उपर उपमहानगर, मालपोत कार्यालय समिरा र वडा नं ४ को वडा कार्यालयले सर्वोच्च अदालतमा छुट्टाछुट्टै पुनरावेदन गरेका छन् ।

मालपोतले महान्यायधिवक्ता कार्यालय र उपमहानगर र वडाले कानून व्यवसायी मार्फत सर्वोच्चमा दोहोर्‍याई पाँउ भनी निवेदन दिएका हुन् । उच्च अदालत वीरगञ्जको उत्प्रेषण परमादेशको आदेश बढेर गरी पाँउ मालपोतले सर्वोच्चमा दिइएको निवेदनमा उल्लेख छ । साविक प्रीणा समिरा गाविस हाल जीतपुरसमिरा उपमहानगरको वडा नं ४ मा रहेको कित्ता न ५९ को ६ बगिचा ८ कठ्ठा जग्गा २०७८ माघ २४ गते उच्च अदालत वीरगञ्जले व्यक्तिको नाममा फैसला गरेको थियो । फील्डबुकमा प्रष्टसँग मसानघाट भनी उल्लेख भएको जग्गा २०४७ साउन ३० गते काठमाडौं धर्मस्थली घर भएका रामचन्द्र गौतमले फर्जी कागजपत्रको साहारामा आफ्नो नाममा कायम गरेका थिए । सो जग्गा हाल समिरा स्थिति ईच्छा होटलका मालिक तथा प्रोपटी म्यानेजमेन्टका सञ्चालक ईच्छाबहादुर वाग्लेले प्लटङ्ग गरेर बेचबखिन गरेका छन् । गौतमले गुठी संस्थामा कही उल्लेख नभएको ककफरदहवा गुठी खडा गरेर जग्गा आफ्नो कायम गरेको मालपोत कार्यालय समिराले जनाएको छ ।

फर्जी कागजपत्रको साहारामा दुषति प्रक्रियाबाट २०४७ सालमा

गौतमको नाममा कायम भएको जग्गा २०७७ असोज ३० गते मालपोत कार्यालय समिराले राज्यको नाममा ल्याउने नणायि गरेको थियो । मालपोत कार्यालय सो नणायि उपर प्रोपटी म्यानेजमेन्टका सञ्चालक वाग्लेले उच्च अदालत वीरगञ्जमा अन्तरीम आदेशको माग गर्दै रीट निवेदन दिएका थिए । वाग्लेको रीट निवेदनमा अदालतले प्राकृतिक न्यायको सिद्धान्तको हवला दिदै यसअघी मालपोतले गरेका सम्पुर्ण नणायि बदर गर्दै मसानघाट भनी जनिएको फिल्डबुक समेत सच्याउन नापी कार्यालय समिरालाई निर्देशन दिएको थियो । अदालतको सो फैसलाको पुर्ण भन्ने फैसला गर्ने न्यायधिशको अवकाश पछी मात्रै सार्वजनिक गरिएको थियो ।

मालपोतले सर्वोच्चमा दिइएको पुनरावेदनमा के छ

जीतपुर समिरा उपमहानगर र मसानघाटको जग्गा भएको वडा नं ४ को वडा कार्यालयले भदौ ३० गते र मालपोत कार्यालय समिराले भदौ १७ गते उच्च अदालत वीरगञ्जको फैसला उपर सर्वोच्च अदालतमा दोहोर्‍याई पाउ भन्दै नविदन दिएका छन् । उपमहानगर, मालपोत र वडाले मुख्यतः पहिलो पटक सार्वजनिक जग्गा कति गर्ने रामचन्द्र गौतम र विवादीत जग्गा भन्ने जान्दा जान्दै सस्तो मुल्यमा किनेर प्लटङ्ग गरेर बेचबखिन गर्ने प्रोपटी म्यानेजमेन्टका सञ्चालक ईच्छाबहादुर वाग्लेलाई वपिक्षी बनाएर सर्वोच्च अदालतमा निवेदन दिएका हुन् ।

मालपोत कार्यालय समिराले कित्ता नं ५९ को ६ बगिचा ८ कठ्ठा जग्गा सार्वजनिक घोषणा गर्नुको ७ वटा आधार र कारणहरु सर्वोच्च अदालतमा प्रमाण सहित पेश गरेको छ । जसमध्ये जग्गा धनी महल खाली र कैफीयत महलमा मसानघाट उल्लेख भएको, गुठी संस्थान केन्द्रीय कार्यालयबाट गुठी जग्गा सम्बन्धमा अनुसन्धान गर्दा फरदहवा गुठी भन्ने अभीलेख कही कतै नभेटिएको, गुठी संस्थानमा ऐलानी प्रति सरकारी प्रकृतीको जग्गा मात्रै गुठी अधिनिस्त गुठी तैनाथी, गुठी रैतान, राज गुठी भन्ने गुठीमा उल्लेख भएका जग्गा फरक फरक प्रकृतीको जग्गा भएको गुठी रैतानी गर्दा गुठीलाई तनिपने कृतवाली, रैतानी रकम बुझाएको हुनपने सो बुझाएको अभिलेख नभएको हनुवाको भरमा गुठी उल्लेख भएको, नापजोच गर्दा फील्डबुकमा गुठीको जग्गा भनी उल्लेख हुनपनेमा नभएकोले सो जग्गा सार्वजनिक प्रकृतीको भएको भन्ने देखिएको छ ।

मालपोतले सो जग्गा यसअघि सार्वजनिक मसानघाट भनी घोषणा गर्नुका आधारहरुमा गुठीमा लगत नभएको, लगत कायम नभएको, २०२४ सालको जम्दानी मालपोत असुली भएको आधार मान्ने तर गुठी संस्थान उल्लेख गुठीको लगत नहुनु, विभागिय निर्देशनलाई वेवास्ता गरी व्यक्ती विशेषका नाममा सार्वजनिक जग्गा दर्ता गर्ने निर्णय नै दुषति प्रकारको रहेको र दुषित प्रक्रियाबाट व्यक्ती विशेषको नाममा दर्ता भएकोले दर्ता बदर गरी सरकारी सार्वजनिक कायम गर्न जीतपुर समिरा उपमहानगर र स्थानिय प्रशासनको पत्र समेतको आधारमा

सार्वजनिक कायम गरिएको भनी मालपोतले सर्वोच्चमा बुझाएको पत्रमा उल्लेख छ ।

साथै सो जग्गा सार्वजनिक हुनुका पछाडी रामचन्द्र गौतमले भरेको ७ नं फाँटवारी, २०२१ सालमा नै मसानघाट भनी उल्लेख भएको फील्डबुक, गुठी संस्थान वीरगञ्ज गुठी तहसील तथा खर्च कार्यालयको जग्गा दर्ता गर्ने २०४३ साल भदौ १६ गतेको टीप्पणी, २०४५ असोज १८ गतेको जग्गा मा जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा उपलब्ध गराउन मालपोत कार्यालय बारालाई पठाएको पत्र, मालपोत वीभागले २०४६ चैत ९ गते मालपोत कार्यालयलाई पठाएको पत्र, उच्च अदालत वीरगञ्जको फैसला, वडा कार्यालयको सर्जमीन मुचुल्का, २०७७ असोज २२ गते जिल्ला प्रशासन कार्यालय बाराको

(बाँकी तेश्रो पेजमा)

फुट्दा धोका भयो, अब बाबुरामजी र म मिलेर समाजवादमा पुर्याउँछौं : प्रचण्ड

काठमाडौं, ८ असोज ।

नेकपा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष तथा गणतन्त्र नेपालका प्रथम प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले माओवादी विभाजीत हुँदा नेपाल र नेपाली जनतालाई धोका भएको र अब समाजवादका लागि एउटा नयाँ खालको जनयुद्धको आवश्यकता भएको बताउनुभएको छ । काठमाडौंमा आज आयोजित एक शुभकामना आदानप्रदान कार्यक्रममा बोल्दै प्रचण्डले बाबुराम र आफू मिल्दा नेपालमा युगान्तकारी जनयुद्ध सफल भएको बताउँदै अब समाजवादको लागि पनि आफूहरु मिल्ने पने निश्कर्षमा पुगेको बताउनुभयो । उहाँ भन्नुभयो- त्यो जनयुद्धमा डा. बाबुराम भट्टराई र आफूले फेरी मिलेर

लड्नेछौं ।

'बाबुरामजी मैले नै जनयुद्धमा जाने निर्णयको लेखाजोखा गरेका हौं । सोही अनुसार भएको १० वर्षको त्यो जनयुद्धले देशलाई ठूलो उथलपुथल गर्‍यो,' उनले भने, 'अहिले फेरी समाजवादका लागि एउटा नयाँ खालको जनयुद्धको आवश्यकता छ भन्ने निष्कर्षमा पुगेका छौं ।' माओवादी विभाजनको तितो प्रयोग नेपाली

(बाँकी तेश्रो पेजमा)

विहेमा ४० लाख नगद र १० तोला सुन दिएपनि कार नदिँदा बहिनीलाई मारे - दिदी सपना

कलैया - ८ असोज ।

पति, ससुरा र सासुको कुटपिटबाट मारिएकी पिकी कुमीकी दिदी सपना गुप्ता भन्छिन्, 'विहेमा ४० लाख नगद र १० तोला सुन दिएकै थियौं तर पछि फेरि कार माग्न थाले, त्यहि कार दिन नसक्दा मेरी बहिनीलाई कुटी कुटी मारे । चितवनको भरतपुर महानगरपालिका १ की पिकीको विहे बाराको कलैया उपमहानगर १ मोतीबागका दिपेन्द्र कुमीसँग २०६७ मंसिर १४ मा सामाजिक परम्परा अनुसार धुमधामसँग नै भएको थियो । विहेका बेला दाइजोमा माइतीले ४० लाख नगद र १० तोला सुन पनि दियो ।

तर विहे भएको ८/१० महिना नबित्दै दिपेन्द्रले कार पनि चाहियो भन्दै पत्नी पिकीलाई तनाव दिन थाले । तर पिकीले माइतीले कार दिन सक्ने हैसियत नभएको भन्दै पतिको प्रस्तावलाई टाढै आइन् । त्यसपछि पिकीले जब

पहिलो सन्तानका रूपमा छोरी साँवीलाई जन्म दिइन् त्यसपछि परिवारका सदस्यले त्यसको निहुमा भन्नु धेरै मानसिक र शारिरिक यातना दिन शुरू गरे । एकातिर दाइजोमा कारको माग अनि अर्को तिर छोरी जन्माएको निहुमा यातना थपिदै गएपछि आजित पिकीले घरमै एक पटक आत्महत्याको प्रयास पनि गरिन् । तर छिमेकीले बेलेमा थाहा

पाएर उनको सकुशल उद्धार गरे । त्यति हुदा समेत परिवारका सदस्यबाट यातना दिने क्रम रोकिएन ।

पति, सासु र ससुराको कुटपिटबाट गम्भिर घाइते भएकी पिकीको काठमाण्डौको मेडिसिटी अस्पतालमा उपचारमा यहि असोज २ गते मृत्यु भएको दाइ मणिष बताउछन्

(बाँकी तेश्रो पेजमा)

मधेशविरोधी भन्दै ओलीविरुद्ध जनकपुरमा कालो झण्डा देखाइयो, विभिन्न जिल्लामा विरोध

जनकपुर, ८ असोज ।

नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीलाई जनकपुरमा युवाहरुले कालो झण्डा देखाउँदै विरोध गरेका छन् । केपी ओली मधेशविरोधी नेता भएको भन्दै ओली चोर मधेश छोड्को नारा लगाउँदै ओलीविरुद्ध कालो झण्डा देखाइएको हो । जनकपुर विमानस्थलबाट जनकपुर (जयनगर) रेल चढ्न जाने क्रममा उनलाई जसपा र एकीकृत समाजवादीका कार्यकर्ताले कालो झण्डा देखाउँदै नाराबाजी गरेका थिए । उनीहरुले ओलीले मधेशविरोधी गतिविधि गरेको र राष्ट्रपतिलाई ओलीले नै नागरिकता विधेयक पारित गर्न

नदिएर देशमा द्वन्द्व निम्त्याउन खोजेको आरोप लगाएका छन् । धनुषाको विदेह

नगरपालिकास्थित तीनकौरियामा पार्टी प्रवेश कार्यक्रममा जान ओली रेल चढेर

महिनाथपुर स्टेशनसम्म रेल चढेर पुगेका छन् । यसअघि भदौ २७ गते जनकपुरमा आयोजित पार्टी प्रवेश कार्यक्रममा आउँदा नागरिकता विहीन युवाहरुको समूहले कालो झण्डा देखाएका थिए जनकपुर विमानस्थलबाट ओली गाडीमा अगाडि बढ्न खोजेपछि नजिकै सडकमा कालो झण्डा लिएका युवाहरुले नाराबाजी गरेका थिए । सो क्रममा युवाहरु र प्रहरीबीच सामान्य झडप समेत भएको थियो । राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले नागरिकता विधेयक प्रमाणीकरण नगर्नुमा नेकपा एमालेको मुख्य भूमिका रहेको भन्दै मधेशका विभिन्न जिल्लामा विरोध भइरहेको छ ।

फेटा गाउँपालिका
फेटा (बारा)

- * सार्वजनिक सम्पत्ति अतिक्रमण नगरौं ।
- * कर तिर्नु सबै नागरिकको कर्तव्य हो भने सेवा प्राप्त गर्नु अधिकार हो ।
- * बेटी पढाऔं बेटी बचाऔं ।
- * हाम्रो गाउँपालिका हामी सबै मिलेर सबल, सक्षम र सशक्त बनाऔं ।
- * सधैं चर्पीको प्रयोग गरौं र खुल्ला रुपमा सौच नगरौं ।
- * आफ्ना गाउँघर सफा र स्वच्छ राखौं ।
- * सेवा सुविधा प्राप्तिका लागि समयमै सम्पूर्ण तिर्नु पर्ने कर अनिवार्य चुक्ता गरौं ।

प्रकाशक :	रामबाबु प्रसाद मेहता
प्रधान सम्पादक :	अजय कुमार
सम्पादक :	सरोज कुमार सिंह
समाचार सम्पादक :	तिवारी यादव
प्रबन्धक :	मुकेश कुमार महतो
कानुनी सल्लाहकार :	परमहंस केशरी
अधिवक्ता :	राजेन्द्र कुशवाहा
मुद्रक :	बारा प्रिन्टिङ्ग प्रेस, कलैया उमनपा-४, बारा
ईमेल :	subhamsandeshdaily@gmail.com
सम्पर्क नम्बर :	८८४५२१०३२८, ८८४५०४५५२, ०५३५१४८०
प्रधान कार्यालय :	सिन्धुनागद नपा ६, बारा
सम्पर्क कार्यालय :	कलैया उमनपा १ (मोतिवाग), बारा

दलको विकल्प दल नै हुन् राज्य कोषमा रजाई गर्न कुनै बाँकी छैन

अलनक प्रसाद धमला

आज नेपालका राजनीतिक दलहरूबाट कतै देश बर्बाद त हुँदै छैन? भन्ने प्रश्न उठ्नु स्वाभाविक जस्तो देखिन्छ। फेरि अर्को कोणबाट हेर्ने हो भने आजसम्मको उपलब्धि पनि यिनै राजनीतिक दलहरूको सामूहिक प्रयत्न र बलिदानीको उपज नै त हो। अब अहिले हाम्रो देशमा क्रियाशील मुख्य दलहरूप्रति गम्भीर प्रश्न र आशंका थोपेर कि सुधारको लागि रचनात्मक सहयोग गर्ने? यो विषय आजको मुख्य सवाल र चुनौती बनेको छ।

अहिले एक दलले अर्को दललाई दोषारोपण गर्ने र खुड्क्याउने प्रवृत्ति बढेर गएको छ। जवाफदेहिता र अपनत्व हराउँदै गएको कुरा सत्य हो। गम्भीर प्रकारका राष्ट्रिय मुद्दाहरूमा आन्तरिक रुपमा सबै दलको समर्थन रहन्छ। तर, बाहिर सस्तो लोकप्रियताको लागि जनताको मनोभावना (सेण्टिमेण्ट) खिचन उत्तेजित बनाउने काम गरिन्छ। यसको ज्वलन्त उदाहरणको रुपमा एमसिसी र नागरिकता विधेयक ताजा घटना हुन्। अहिले नेपालमा संघीयता छ। संघीयताको चरम दुरुपयोग हुने गरेको छ। यही संघीयतासँगै स्थानीय स्वायत्तता छ। हरेक स्थानीय तहमा निश्चित बजेट आउने गर्छ। त्यो बजेट मेरो आफ्नै हो भनेभैँ गरेर विभिन्न शीर्षकमा मनलाग्दी गरिन्छ। समाजमा अत्यावश्यकताहरूको चाड एकातिर अनि काम अर्कै भएका पनि हुन्छन्।

आमनागरिक ढाँटिएका छन्। उनीहरूका आवश्यकता ज्यूँका त्यै छन्। समाजका आवश्यकता छरपष्ट छन्। स्थानीय सरकारदेखि प्रदेश र संघीय सरकारसम्म भ्रष्टाचारका आकांक्षी च्याँखे थापिरहेका हुन्छन्। त्यसैले त आज स्वतन्त्र उम्मेदवारलाई अनुमोदन गर्न नागरिक विवश देखिन्छन्। निर्वाचनमा मैले जितें भने यो यो काम गर्छु भनेर घोषणापत्र तयार पार्न लगाएका हुन्छन्। यसरी चुनावमा भोट माग्ने अभ्यास गरेको पनि थुप्रै भइसक्यो। यस्तै भन्नेहरूले नै निर्वाचन जितेका हुन्छन्। छै त बोलेका र घोषणा पत्रमा लेखेका कुरा पूरा गरेको? आम नागरिकले आशा र भरोसा गर्ने ठाउँ राजनीतिक दल नै हैन र? समाजमा ज्येष्ठ नागरिक र बालबालिकाहरू मात्र देखिन्छन्। खेतबारी बाँझै बस्न थाले। गाउँघरमा जन्ती, मलामी पाइनसमेत छोडिसक्यो। कोही बिरामी परेछ भने स्ट्रेचरमा काँध थाप्ने मान्छे पनि छैनन्।

आफ्नै गाउँका मानिस पर्यटकको रुपमा अक्कल भुक्कल गाउँ आउने गर्छन्। अनि चाडपर्व, संस्कार र संस्कृतिहरू सुस्ताइसके। गाउँ छोड्न ढिला भइसकेछ भनेर पछुताए जस्तो देखिनेहरूको संख्या दिनानुदिन बढ्न थालेको आभास हुन्छ। अझ कोहीले त यही विषयमा अघिल्लो पुस्तालाई समेत दोष दिने गरेको सुनिन्छ। गाउँमा

सुख छैन रे, सुविधा छैन रे। तै पनि भूकम्प जस्तो दैविप्रकोप आउँदा, कोरोना महामारी जस्तो विपद आउँदा र सामान्य त दर्शै तिहार जस्ता चाडपर्वहरूमा गाउँमा जन्मिएकाहरू आफ्ना छोराछोरी च्यापेर गाउँ आएको देखिन्छ।

खासगरी निर्वाचनको बेलामा चाहिँ सबैजसो मानिसहरू गाउँमा आउने गर्छन्। लामो समयसम्म गाउँ नआएकाहरू समेत भोट माग्न खटिएका देखिन्छन्। चुनावका उम्मेदवारहरू अमेरिकातिर बस्ने अनि काठमाडौँमा घर भएकाहरू हुन्छन्। उनीहरूको भनाइ चुनावमा जसरी पनि जित्ने भन्ने हुन्छ। यदि जित्ने नसके फेरि उतै फर्कने। अहिले नेपालमा संघीयता छ। संघीयताको चरम दुरुपयोग हुने गरेको छ। यही संघीयतासँगै स्थानीय स्वायत्तता छ। हरेक स्थानीय तहमा निश्चित बजेट आउने गर्छ। त्यो बजेट मेरो आफ्नै हो भनेभैँ गरेर विभिन्न शीर्षकमा मनलाग्दी गरिन्छ। समाजमा अत्यावश्यकताहरूको चाड एकातिर अनि काम अर्कै भएका पनि हुन्छन्।

ती विकास आवश्यकतामा आधारित नहुन सक्छन्। यदि कसैले यी कुरा उठायो भने उसलाई विकास विरोधिको बिल्ला भिराउन पनि पछि पर्दैनन्। धेरथोर समय राज्य कोषमा रजाई गर्न अब कुनै दल पनि बाँकी देखिँदैनन्। बाटोमा माग्न बसेका मान्छेहरू अझै मागिरहेकै छन्। उपचारको अभाव हुने दुरदराजका मानिसहरू छटपटिएकै छन्। सुरक्षित सुत्केरी हुन नपाएर कैयौँ आमाहरू मृत्युको सिकार भएकै छन्।

नाबालक च्यापेर पढाउन शहर पस्नेको लर्को भन्नु बढेको देखिन्छ। छै केमा सुधार भयो? आज कति युवा जनशक्ति विदेशमा श्रम गरिरहेका होलान? कति बौद्धिक जनशक्ति पलायन भएको होला? हाम्रा नेता गणले के के गर्दै होलान? हामी नागरिक यस बारेमा जानकारी नै छौँ त? नेपाल मरुभूमि पनि हैन। अनि हिउँले ढाकिएको भूमि पनि हैन। न यहाँ माटोको साटो बालुवा मात्र छ न यहाँ पानी किन्तु नै पर्छ। सबैजसो खाद्य सामग्री विदेशबाट खरिद गर्ने पर्ने किन र? यकातिर नागरिक बेरोजगार छन्। अर्कोतिर देशका जग्गा जमिन बाँझै बसेका छन्। ती जग्गा निश्चित धनद्वय भनिनेहरूको मुटुभर कब्जामा छन्।

व्यवहारोपयोगी शिक्षा छैन। नागरिकमा सीप छैन। सीप उपयोग गर्न लगानी छैन। लगानी गज्यो सुरक्षा छैन। अनि बजार व्यवस्थापन छैन। यी कुरामा सम्बन्धित सरकारले राम्रोसँग ध्यान दिने र व्यवस्थापन गरिदिने हो भने नेपालका तमाम नागरिक नेपाली माटोमै रमथे। सुन्दर हरियाली भिर पाखामा रमाउँथे

(बाँकी तेश्रो पेजमा)

शिवराम न्यौपाने

मुलुकमा सुशासनको मुख्य अवरोधकका रूपमा रहेको भ्रष्टाचार स्थानीय तहसम्म व्यापक भएको छ। मुलुकमा सुशासनको मुख्य अवरोधकका रूपमा रहेको भ्रष्टाचार स्थानीय तहसम्म व्यापक भएको छ। भ्रष्टाचार गर्ने, गराउने पुरानो शैली परिवर्तन भई नयाँ ढाँचा एवं शैलीमा मौलाउँदै गएको छ। विगत एक डेढ दशकयता भ्रष्टाचारजन्य कार्यहरू मूलतः मिलेमतोमा बिचौलियाहरूको सहयोगमा प्रत्यक्ष रूपमा नदेखिने गरी संस्थागत हुँदै गएको छ। सार्वजनिक पदमा रहने व्यक्ति, ठेकेदार, सरोकारवालाहरू, उपभोक्ता समिति, बिचौलियाहरूसमेतको सहकार्यका कारण भ्रष्टाचार गर्ने, गराउने कार्य संस्थागत हुँदै गएको हो।

भ्रष्टाचारजन्य कार्यका विरुद्धमा सम्बन्धित निकायका प्रशासनिक एवं राजनीतिक नेतृत्व सजग र अग्रसर नहुँदा स्थानीय तहसम्म भ्रष्टाचार गाँजिँदै गएको महसुस गरिएको छ। हाल विकास निर्माणको बजेटको ठूलो अंश स्थानीय तहमा जाने गरेको र मूलतः सडक निर्माणमा बढी उपयोग हुने गरेको छ। स्थानीय विकासको कार्यमा स्थानीय आवश्यकता, प्राथमिकता, औचित्य र मितव्ययितालाई महत्त्व नदिएँ आएको बजेट खर्च गरेर सक्नुपर्ने मानसिकताले प्रभाव पारेको छ। यसरी गरिने खर्चमा आफ्ना भनिने गरेका व्यक्ति वा समूहलाई कार्यको जिम्मेवारी दिने प्रवृत्ति भएका कारण भ्रष्टाचारजन्य कार्य संस्थागत हुँदै गएको छ। यसबाट स्थानीय विकासका लागि गएको विकास बजेटको अंश कमिसनका माध्यमबाट व्यक्तिको हातमा पुग्न सहज भएको छ।

मुलुकमा संघीय शासन पद्धति कार्यान्वयन भएपश्चात् स्थानीय विकासका लागि जनताका महत्वाकांक्षा स्वाभाविक रूपमा बढेको छ। सार्वजनिक पदाधिकारीहरूको सोच, कार्य संस्कार एवं प्रवृत्तिमा सुधार हुने अपेक्षा पनि रहेको छ। राजनीतिक नेतृत्व, कर्मचारीतन्त्र, ठेकेदार, अन्य पेशागत व्यक्ति वा समूहबाट स्वच्छ आचरण, जिम्मेवारी र वित्तीय अनुशासनको अपेक्षा पनि गरिएको हो। तर, डेढ दशकभन्दा लामो शासन पद्धतिले शासन प्रक्रियामा रहेका जिम्मेवार पदाधिकारीको आचरण र व्यवहारमा सुधारको महसुस हुन सकेन। स्थानीय विकासका लागि आएको बजेट विकासको आवश्यकता र प्राथमिकताको सिद्धान्तविपरीत खर्च गर्ने प्रवृत्ति भनै बढेको छ।

निहित स्वार्थले प्रेरित हुँदा दलगत अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा एवं गुटगत प्रवृत्ति बढी विकास बजेटको दुरुपयोग अझ बढ्दै गएको महसुस भएको छ। विकास निर्माणका लागि आएको बजेटको उपयोग गर्दा अनुसरण गर्नुपर्ने कानुनी प्रक्रिया छल्ने, कमिसनको पूर्व योजनासहित आयोजनाको अस्वाभाविक खर्च अनुमान गर्ने, क्षमता नभएका व्यक्ति वा समूहलाई आयोजनाको जिम्मा दिनेजस्ता विकृति बढ्दै गएका छन्। स्थानीय तहको राजनीतिक नेतृत्वको गलत प्रवृत्तिका कारण कर्मचारीतन्त्रसमेत वित्तीय अनुशासनमा कमजोर देखिएका छन्। यसबाट स्थानीय तहको विकास भ्रष्टाचारको जालोमा क्रमशः जकडिँदै गएको स्पष्ट अनुमान गर्न सकिन्छ।

स्थानीय सरकारलाई आधारभूत स्वास्थ्य, शिक्षा, स्थानीय स्तरका विकास आयोजना, स्थानीय सडक, ग्रामीण सडकजस्ता पूर्वाधार विकासको जिम्मेवारी दिइएको छ। साथै स्थानीय बजार, कृषि उत्पादनलगायत स्थानीय सेवा

व्यवस्थापनसमेतका महत्त्वपूर्ण एकल अधिकारको सुनिश्चितता गरिएको छ। यस्ता कार्य सम्पादनका लागि संघ तथा प्रदेश तहबाट समेत विभिन्न आर्थिक स्रोतको उपलब्धता भएको छ। विकासका लागि आवश्यक साधन, स्रोत र अधिकारले अत्यधिक स्वायत्त भएको स्थानीय तहका जिम्मेवार राजनीतिक वा प्रशासनिक पदाधिकारीहरू विकासप्रति संवेदनशील हुन सकेका छैनन्। उपभोक्ता समिति एवं ठेकेदारहरूबाट स्रोत उपयोगमा वित्तीय अनुशासनको पालना हुन सकेको छैन।

आफ्ना व्यक्ति समूहलाई अनुचित लाभ हुने गरी विकास बजेट बाँडफाँट गर्ने, निहित स्वार्थलाई केन्द्रमा राखी आयोजनाको जिम्मा दिने, अनियमित कार्यको संरक्षण एवं ढाकछोप गर्ने प्रवृत्ति कायमै छ। विकास निर्माणको कामसँग सम्बन्धित सिफारिस बनाइदिएवापत अतिरिक्त रकम लिने, निर्धारित गुणस्तर नभएका आयोजनामा गुणस्तर कायम भएको भनी जाँचपास फरफारक गरिदिने र सोबापत रकम लिने प्रवृत्ति घट्न सकेको छैन। नक्कली भरपाई र किर्त सहीछाप बनाई नभएको कामको रकम भुक्तानी लिने दिने कार्यहरू हुने गरेका गुनासा छन्। साथै पेस्की रकम लामो समयसम्म फर्सोट नगर्ने, अवकाश वा सरुवा हुँदा यस्ता कागजात एवं प्रमाण नबुझाउने, विनियोजन बजेटभन्दा बढी खर्च गर्ने गराउनेजस्ता कार्यहरूका कारण विकास बजेटको दुरुपयोग बढेको छ।

राजनीतिक नेतृत्व, कर्मचारीतन्त्र, उपभोक्ता समितिको मिलेमतोमा यस्ता अनियमित कार्यहरू संस्थागत हुँदै गएका हुन्। यसको नियन्त्रणका लागि स्थानीय सरकारका प्रमुख, राजनीतिक दलका स्थानीय जिम्मेवार पदाधिकारी, सञ्चारकर्मी, उपभोक्ता समिति वा सरोकारवाला र सामाजिक संघसंस्थाहरूले स्थानीय विकास कार्यको चासो र निगरानी गर्नु जरुरी भएको छ। सार्वजनिक सेवा जनताको घरदैलो नजिकबाट दिने उद्देश्यसहित स्थानीय तहलाई पर्याप्त अधिकार एवं स्रोतसाधन उपलब्ध गराइएको तथ्य सर्वस्वीकार्य छ। जनतासँग निकट सम्पर्कमा रही आवश्यकता र औचित्यका आधारमा विकास निर्माणलगायतका दैनिक सेवा प्रवाहमा स्थानीय निकाय सक्षम भइरहनुपर्नेमा पनि द्विविधा छैन।

यस सन्दर्भमा जनताको अपेक्षाअनुरूप गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्ने साथै विवादरहित विकास निर्माणको कार्यको संस्कार विकास गर्नु अपरिहार्य भएको छ। यसमा स्थानीय तहका सबै

कार्यकारिणी प्रमुखहरूको मुख्य जिम्मेवारी रहेको हुन्छ। मूलतः पूर्वाधार विकासलगायतका सार्वजनिक खरिद गर्दा आयोजनाको खुद लागतभन्दा उच्च मूल्यांकन गरी इस्टिमेट गर्ने, गराउने गलत संस्कार छ। यस्तै ठूला आयोजनाहरूलाई कानूनबमोजिम गर्नुपर्ने टेन्डर नगरी आयोजना टुक्र्याएर आफ्ना विश्वासिला व्यक्तिलाई जिम्मा दिने कार्य तुरुन्त नियन्त्रण गर्नु आवश्यक भएको छ।

स्थानीय तहका जिम्मेवार राजनीतिक एवं प्रशासनिक पदाधिकारी साथै आयोजनाको जिम्मा पाएको ठेकेदारलगायत उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरूसमेतको मिलेमतो हुने गरेको अनियमित कार्यको निगरानी बढाउनु पर्दछ। भ्रष्टाचार निवारण ऐनले कमिसनको रकमलाई भ्रष्टाचारको कसुर मानेको छ। यस्ता कसुरमा सजायसमेत तोकिएको छ। स्थानीय विकास आयोजनाहरू सञ्चालन गर्ने गराउने गरेको छ। आयोजना सञ्चालनको प्रारम्भदेखि अन्त्यसम्मका आर्थिक कारोबारमा कमिसनको रकम छुट्ट्याई लेनदेन गर्ने कार्य हुने गरेको छ। यसविरुद्ध आवाज उठाउने वा कारबाही गर्ने संस्कार विकास हुन सकेको छैन।

मूलतः यसमा अप्रत्यक्ष रूपमा राजनीतिक नेतृत्व र प्रत्यक्ष रूपमा आयोजना प्रमुख, ठेकेदार, उपभोक्ता समितिसमेतको मिलेमतो बलियो आधारका रूपमा छ। मिलेमतोबाट स्थानीय विकासमा गएको बजेटका ठूलो रकम कमिसनमाफत व्यक्तिको घरमा पुर्‍याउने गलत संस्कार नियन्त्रण गर्न जरुरी छ। कमिसनविरुद्धको कार्यलाई सशक्त गराउन सम्बन्धित तालुक निकाय, भ्रष्टाचारविरुद्धको कार्य जिम्मेवारीमा रहेका निकाय, नागरिक समाज, कार्यकारिणीको विपक्षीमा रहेका जनप्रतिनिधि, संसदीय समितिका पदाधिकारी, स्थानीय सञ्चार माध्यमहरूको सचेतना एवं कार्य अग्रसरता आवश्यक देखिन्छ।

स्थानीय तहमा उपलब्ध विकास बजेटको अधिकांश रकम स्थानीय पूर्वाधार विकास वाटो, पुल, पर्खाल निर्माणजस्ता क्षेत्रमा उपयोग हुने गरेको छ। यस्ता क्षेत्रको बजेटको उचित उपयोगका लागि स्थानीय सरकार प्रमुख, ठेकेदार, सरोकारवाला र प्राविधिक

कर्मचारीहरूको इमान्दारिताले महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको हुन्छ। ठूला आयोजनामा पदस्थापना हुन कर्मचारीहरूको दौडधुप, राम्रा आयोजना पाउन ठेकेदारहरूको राजनीतिक दलसँगको लेनदेनको प्रवृत्ति बढ्दै गएको छ। भ्रष्टाचारलाई न्यूनीकरण गर्ने उद्देश्यले ल्याइएको विकास कार्यमा उपभोक्ता समितिको अवधारणा असफल देखिएको छ।

आयोजना कार्यान्वयनको जिम्मा लिई कमिसन पाउने आशामा रहेका उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीको गलत सोच र व्यवहारका कारण भ्रष्टाचार संस्थागत रूपमा गाँजिँदै गएको छ। यस्ता कार्यका विरुद्धमा सार्वजनिक पदमा रहेका राजनीतिक नेतृत्व साथै स्थानीय तहका अन्य राजनीतिक जिम्मेवार पदाधिकारी मौन बस्ने गरेका कारण राज्यका जिम्मेवार संयन्त्रको मिलेमतोमा भ्रष्टाचार गर्ने गराउने कार्य फस्टाउँदै गएको महसुस गर्न सकिन्छ। यस सन्दर्भमा स्थानीय तहको विकास निर्माणको कार्य क्षेत्रलाई भ्रष्टाचारको जोखिमयुक्त क्षेत्रमा उल्लेख गरिनु आवश्यक छ। यस्ता जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूमा भ्रष्टाचारजन्य कार्यहरू नियमित रूपमा हुन सक्ने भएकाले मूलतः सम्बन्धित निकाय, विषयगत संसदीय समितिहरू, नागरिक समाज एवं सञ्चारकर्मी, सरोकारवालाहरूको निगरानी बढ्नु पर्छ। यस्ता कार्यको निगरानीको मुख्य जिम्मेवारी भएका सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालय एवं राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रसमेतको स्थानीय तहसम्म संगठन संरचना खडा गरी अनुगमन साथै आवश्यकताअनुसार कारबाहीको कार्य बढाउन आवश्यक भएको छ।

स्थानीय तहको पूर्वाधार विकास एवं समग्र सार्वजनिक खरिद कार्यमा अपेक्षित रूपमा वित्तीय अनुशासन कायम हुन सकेको छैन। यस सन्दर्भमा प्रदेश सरकारका साथै स्थानीय सरकार प्रमुखहरूसमेत होसियार र जिम्मेवार हुनु आवश्यक भएको छ। स्थानीय विकास कार्यमा मूलतः कानूनद्वारा निर्धारित सतर्क एवं मापदण्डविपरीत काम गराई वा कामै नगराई भुट्टा बिल भरपाई बनाई भुक्तानी दिने, आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बाँकी भएको बजेट जेजस्तो अवस्थामा भए पनि खर्च गरेर सक्ने उद्देश्य लिई काम गर्ने प्रवृत्ति अझै कायमै छ। बजेट उपलब्ध गराउने अर्थ मन्त्रालयलगायतका निकायहरूले खर्चलाई नै मुख्य प्रगति मान्ने प्रवृत्तिका कारण पनि अनियमित खर्च गर्ने गराउने कार्यले प्रोत्साहन पाएको छ

(बाँकी तेश्रो पेजमा)

कक्षाकोठा भन्दा खेतबारीमा धेरै भेटिन्छन् विद्यार्थी

कुश्मा, ८ असोज।

पर्वतको फलेवास नगरपालिका-४ स्थित मुडिकुवाको एक विद्यालयमा प्राविधिक धारअन्तर्गत बालीविज्ञान विषय अध्ययन गर्ने विद्यार्थीको आकर्षण बढेको छ। माटेदेवल जनसहयोगी प्राविधिक तथा व्यावसायिक माध्यमिक विद्यालयमा व्यावसायिक कृषिउत्पन्नमुख क्षेत्रमा बाली विज्ञान विषयमा पढाइ सुरु भएपछि विद्यार्थीको यस विषयमा रुची देखिएको छ। विद्यालयले कक्षा ९ देखि १२ सम्मका विद्यार्थीलाई कृषिमा आधारित शिक्षा प्रदान गर्दै आएको छ। शिक्षा मन्त्रालयबाट मान्यता प्राप्त यस विद्यालयका विद्यार्थीले पढाइ सँगसँगै आम्दानी पनि गर्दै आएका छन्। विद्यालयले २० रोपनी जग्गा भाडामा लिएर विद्यार्थीलाई व्यावहारिक शिक्षा दिँदै आएको छ। विद्यार्थीले बारीमा लगाएका कृषिउपज स्थानीय बजारमै

खपत हुने गरेका छन्। बिक्रीबाट आएको नाफा ७५ प्रतिशत विद्यार्थीलाई उपलब्ध गराउने र २५ प्रतिशत चाहिँ विद्यालयले राख्ने गरेको छ। 'हामीले विद्यालयबाट विद्यार्थीलाई आवश्यक पर्ने कृषि औजारदेखि बीउबिजन सबै उपलब्ध गराउँछौं', शिक्षक अजय जवालीले भने,

'विद्यार्थीले खेती उब्जाउबाट बिक्री गरेको रकमको २५ प्रतिशत हामी राख्छौं, किनभने फेरि अर्को पटक पनि लगानी गर्नुपर्ने हुन्छ।' विद्यार्थीहरूको धेरै समय कक्षाकोठामा भन्दा खेतबारीमै बित्ने गरेको छ। उनीहरूले विद्यालयमा अध्ययन गरेका कुरा घरमा गएर अभिभावकलाई

(बाँकी तेश्रो पेजमा)

दलको विकल्प.....

। अनि आफ्नै पौरखमा आफैँ गौरव गरिरहेका हुन्थे । पाकृतिक स्रोतको दृष्टिमा नेपाल विश्वका सबल देशहरूमध्ये एक हो । यहाँ सम्भावना नै सम्भावनाहरू छरिएका छन् । नागरिक अन्धकारमय जीवन यात्रामा प्रताडित छन् । यसको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने जिम्मेवार निकायहरू कमाउने र जमाउनेमा केन्द्रित छन् । जो हामीले नेता भनेर जयजयकार गाउछौँ तिनीहरू आफ्नो आर्थिक र राजनीतिक भविष्यको सुनिश्चितताको लागि अहोरात्र खटिरहन्छन् ।

अनि हामी भनिरहन्छौँ हाम्रो देशको विकास उहाँले मात्र गर्नुहुन्छ । उहाँ र उहाँको दलले सरकारको बागडोर सम्हाल्न अझै बाँकी नै होला त? हामी कहाँ चुक्यौँ? हामीले के गल्ती गर्‍यौँ त? मुख्य कुरा के हो भने हामीले कानुन निर्माणमा खबरदारी गर्न सकेनौँ र बनेका कानुन कार्यान्वयन नहुनुमा पनि खबरदारी गर्न सकेनौँ । समाजमा शैक्षिक योग्यताका प्रमाणपत्र बग्देल्टी छन् । शैक्षिक योग्यताका प्रमाणपत्र बनाउन नसकेकोमा पहिला खिन्न बनेकाहरू नेतृत्व तहमा पुग्छन् । हिजो योग्यता बनाउँदा खुसी हुनेहरू बेरोजगार बनेर खिन्न छन् । यिनै बेरोजगारीको खिन्नतालाई हिजो आफू खिन्न भएकाहरूले उपयोग गर्न पाएका छन् । जागिर लगाइदिने प्रलोभन दिन्छन् अनि आफ्ना भ्रण्डा बोकाउँछन् । हो यसरी भएको छ समाजको नेतृत्व । अहिले भूमि, शिक्षा र प्राकृतिक स्रोतको उपयोगमा आमूल परिवर्तन गर्नुपर्ने कुरा तमाम मानिसहरूलाई थाहा छ । तिनै नेताहरूलाई पनि थाहा छ । तर, सुधार गर्‍यो भने आफूलाई नै असर गर्ने भएकाले उनीहरू यो गर्न तयार छैनन् ।

आजका राजनीतिक दलमा आबद्ध नेताहरूमा भ्रुट र भ्रम नै नेतृत्वको सफल गुण हो भन्ने कुरा जकडिएको छ । समाज तथा राज्यको उत्तरोत्तर हितको लागि नेतृत्व तहले नागरिकका आवश्यकता र यथार्थता बुझ्नेपछि । राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय कानुन तथा अभ्यासहरू अध्ययन गर्नु र बुझ्नु नै पछि । सोहीबमोजिम कानुन निर्माण गर्नु, कार्यान्वयन गर्नु तथा गराउनु नेतृत्व तहको कर्तव्य बन्नुपछि । अब राजनीतिक दलको विकल्प के? दलको विकल्प दल नै हो । नागरिकहरूले पनि बुझ्ने कोसिस गर्नुपछि । बनेको नीति तथा कानुनप्रति जानकार हुनुपछि । नीतिगत कमी कमजोरी पत्ता लगाउन सक्नुपछि । निर्वाचनमा कसैलाई देवत्वकरण गर्नुको सट्टा बोलेको कुरा पूरा गर्न खबरदारी गर्ने हैसियतमा रहनुपछि । नेतृत्वलाई नागरिकले सहयोग गर्ने र नागरिक सँगका वाचा पूरा गर्न नेतृत्व तह प्रतिबद्ध रहनुको विकल्प छैन । (साभार–थाहाखबर)

मिलेमतोमा.....

। पर्याप्त कारण र औचित्य नहुँदासमेत कमिसनको लोभमा परियोजनाको लागत र समय बढाई स्रोतसाधनको दुरुपयोग गर्ने गराउने कार्य नियन्त्रण हुन सकेको छैन । यसतर्फ अर्थ मन्त्रालय, महालेखा परीक्षकको कार्यालय र विषयगत मन्त्रालयहरूको ध्यान जानु जरुरी भएको छ ।

मौजुदा कानूनविपरीत विकास आयोजनाहरूको भुक्तानीबाट कमिसन छुटाई सहजरूपमा लिनेदिने गर्ने कार्य संस्थागत भएकाले यसको नियन्त्रण गर्नु वर्तमान प्रमुख चुनौती भएको छ । यसमा मूलतः संघीय तहदेखि स्थानीय तहसम्मका कार्यकारिणी प्रमुख साथै भुक्तानीको जिम्मेवारीमा रहेका प्रशासनिक प्रमुखहरू सचेत र जिम्मेवार हुनु आवश्यक छ । सार्वजनिक खरिदको कार्यमा हुन सक्ने मिलेमतोलाई नियन्त्रण साभेदारीमा च्याउ टनेल, माछापोखरी,

गर्न सम्बन्धित आयोजना प्रमुख वा निकाय प्रमुखलाई जिम्मेवार गराइनु पर्छ । साथै भ्रष्टाचारजन्य गतिविधिका कार्यमा संलग्न जोसुकै व्यक्ति वा पदाधिकारीलाई कारबाही गर्न गराउन उच्च राजनीतिक एवं प्रशासनिक पदाधिकारीहरूको प्रतिबद्धता र अग्रसरतालाई कार्यान्वयनमा ल्याउन जरुरी भएको छ ।

अनियमित कार्यका सम्बन्धमा रहेको सहनशीलताको पुरानो सोच र व्यवहारमा परिवर्तन गरी भ्रष्टाचारीका विरुद्धमा शून्य सहनशीलताको नयाँ सोच र व्यवहार देखाउन जरुरी भएको छ । यसका लागि मूलतः संघीय तहदेखि स्थानीय तहसम्मका सरकार प्रमुख र प्रशासनिक नेतृत्व, सरोकारवाला र सञ्चारकर्मी अझ बढी प्रतिबद्ध र अग्रसर हुनु आवश्यक छ । यसबाट स्थानीय तहमा संस्थागत हुँदै गएको भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा टेवा पुगी सुशासन वृद्धि गराउन सकिनेतर्फ आशामुखी हुन सकिन्छ । (साभार–अन्नपूर्णोष्ठ)

कक्षाकोठा.....

सिकाउँछन् । परम्परागत खेती गर्दै आएका अभिभावक पनि आफ्ना छोराछोरीले सिकेको ज्ञान खेतबारीमा लगानी गर्न सकेकामा खुसी छन् ।

‘घरका सबैले पुरानै तरिकाबाट कृषि गर्दै आएका थियौँ, खेतबारीमा दिने फाल्दासमेत तरकारी खेतीबाट कुनै पनि आम्र्दानी हुन सकेको थिएन’, अभिभावक केशव तिवारीले भने, ‘उही निर्वाहमुखी खेती भइरहेको थियो, एक वर्ष अघिदेखि छोरीले विद्यालयमा सिकेअनुसारले खेती गर्न थालेका छौँ, उत्पादन पनि बढेको छ,

धेरथोर बजारमा पनि बिक्री गर्न सकेका छौँ ।’ विद्यार्थी गाउँमै बाली विज्ञान पढ्न पाएकामा खुसी छन् । प्राविधिक विषय पढेपछि बेरोजगार हुन पर्दैन भन्ने विश्वास विद्यार्थीमा देखिन्छ । ‘मेरो सानैदेखि कृषि रुचिको विषय हो’, कक्षा १० अध्ययनरत विद्यार्थी रञ्जिता भुजेलले भने, ‘सानैदेखि घरमा बुवाआमासँगै खेतबारीमा जाने उहाँहरूलाई सघाउने गर्थे । सहरमा महँगो शुल्क तिरेर पढ्नुपर्ने विषय गाउँमै निःशुल्क पढ्न पाएकामा खुसी छु ।’ अर्का विद्यार्थी प्रदीप भुसालले कृषि पढेपछि जागिर पाउन मुस्किल नहुने र आफ्नै जग्गामा व्यावसायिक खेती गर्न पनि सकिने भएकाले बाली विज्ञान पढेको बताए । ‘धेरै पालिकामा कृषि पढेका जनशक्ति चाहिने रहेछ’, उनले भने, ‘अन्य विषय पढेर शैक्षिक बेरोजगार बन्नुभन्दा कृषि पढेर आफ्नै घरगाउँमा नै आत्मनिर्भर भएर काम गर्न ठीक लाग्यो ।’ विसं २०१७ मा स्थापना भएको विद्यालयले २०७० सालदेखि प्राविधिकतर्फ बाली विज्ञान विषय पढाउन सुरु गरेको थियो । सुरुआतका दिनमा अभिभावक र विद्यार्थीलाई बाली विज्ञानका बारेमा बुझाउन ज्यादै मुस्किल भएको विद्यालयको अनुभव छ । ‘पहिलो वर्ष कृषि पढ्न चाहने विद्यार्थी पाउन नै मुस्किल भयो’, विद्यालयका प्रधानाध्यापक रामप्रसाद रिजालले भने, ‘हामीले दुई/तीन वर्ष चाहिँ कृषि विषयको महत्वका बारेमा बुझाउन घरदैलो गर्नुपर्‍यो, कहिलेकाहीँ त प्राविधिक शिक्षा पढाइ सुरु गरेर साँच्चिकै गल्ती गर्‍यौँ कि भन्ने पनि लाग्यो, अहिले भने अभिभावक आफैँ छोराछोरी भर्नाका लागि विद्यालय आउने गर्नुभएको छ ।’ विद्यालयले प्राविधिक तथा व्यावसायिक पढाइ सञ्चालनका लागि खर्च जुटाउन महायज्ञ गरेको थियो । अहिले विद्यालयसँग आफ्नै भवन, प्रयोगशाला, खेतीका लागि जमिन र छात्रावास पनि रहेको छ । प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिक परियोजना कार्यान्वयन इकाइ धानजोन बागलुङ र विद्यालयको साभेदारीमा च्याउ टनेल, माछापोखरी,

प्लास्टिक पोखरी निर्माणलागतका संरचनासमेत विद्यालय परिसरमा बनेका छन् । ‘टाढाबाट आउने विद्यार्थीका लागि बस्ने समस्यालाई मध्यनजर गरेर आफ्नै होस्टेल निर्माण गर्‍यौँ’, प्रअ रिजालले भने, ‘चमेनागृह पनि सञ्चालनमा ल्याएका छौँ । होस्टेलमा बस्ने विद्यार्थीले साँझ र बिहान खानाको मासिक रु तीन हजार ५०० तिरै मात्र पुग्छ, बस्नका लागि कुनै शुल्क लाग्दैन ।’

नेपाल सरकारले यस विद्यालयलाई नमूना विद्यालयका रूपमा राखेको छ । ‘नमूना विद्यालयमा परेपछि सरकारबाट उपलब्ध हुने सेवासुविधाका कारण सहज भएको छ’, उनले भने, ‘अहिले सरकारी अनुदानमा नौ बालीविज्ञान पढाउने शिक्षक छन् । भौतिक संरचना, प्रयोगशालादेखि धेरै कुरामा आत्मनिर्भर बनेका छौँ ।’ यस विद्यालयमा पर्वत र बागलुङका विद्यार्थी पढ्न आउँछन् । विद्यालयस्तरको पढाइ सकेपछि कोही पनि विद्यार्थी बेरोजगार बस्न नपर्नेको विद्यालयका शिक्षक केदार सापकोटाको अनुभव छ । उनका अनुसार अहिलेसम्म यस विद्यालयबाट दुई सय बढी विद्यार्थीले अध्ययन पूरा गरिसकेका छन् । विद्यालयले भाडामा लिएको २० रोपनी जग्गामा यहाँ अध्ययनरत विद्यार्थीले च्याउ, बैमौसमी तरकारी, टमाटर, माछापालन, मौरीपालन, धान खेतीलगायतका उपज फलाउने गरेका छन् । गत वर्ष १२ कक्षा सकेका विद्यर्थीले एक वर्ष ‘ओजिटी’ गरेबापत सरकारले १२ हजार र आफैँले लगाएको उत्पादन बिक्री गरेबापत सात हजार रुपैयाँका दरले जम्मा १९ हजार रुपैयाँ लान सफल भएका थिए । (साभार–अनलाइनखबर)

मसानघाट

पत्र र मालपोत कार्यालय आफैले गरेको नगण्य संलग्न प्रमाणहरू सर्वोच्चमा पेश गरेको मालपोत कार्यालय सिमराले जनाएको छ । सिमरा मालपोतका प्रमुख राजेन्द्र प्रसाद पौडेलले भदौ ८ गते सम्पुणर् आधार र प्रमाणहरू संलग्न मालपोतको कर्मचारी नै खटाएर महान्यायधीवक्ता मार्फत सर्वोच्चमा पेश गरिएको बताएका छन् । यस अघी मालपोतले भदौ १५ गते सम्पुणर् प्रमाण सहति सर्वोच्चमा पुनरावेदन गर्न पठाएको फाईल भित्रको महत्वपुणर् कागजपत्र बीचैवाट हराएपछी पुन भदौ १७ गते कर्मचारी आफैँ सर्वोच्च पुगेका थिए । **मुचुल्कामा हस्ताक्षर गर्नेलाई अख्तियारमा बयान**

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले मसानघाटको जग्गा रामचन्द्र गौतमको नाममा कायम गर्न सर्जमनि मुचुल्कामा हस्ताक्षर गर्नेहरूलाई बयानका लागी धमाधम बोलाएको छ । आयोगले २०४२ सालमा फर्जी कागजपत्रको साहारामा जग्गा गौतमको नाममा कायम गर्न मुचुल्कामा हस्ताक्षर गर्ने तत्कालीन प्रधानपञ्च मुकुन्द बहादुर क्षेत्री, उपप्रधानपञ्च शान्ती थापा लगायत तत्कालीन मापपोतका कर्मचारीलाई खोजी खोजी बयानमा बोलाएको अख्तियार श्रोतले जनाएको छ ।

सिमरा नापीले सच्यायो फील्डबुक
२०२२ सालमा तत्कालीन उपप्रधानपन्च प्रभुनाथ उपाध्यायको रोहबरमा जग्गा धनी महल खाली भएको तर फिल्डबुक र श्रेस्तामा मसानघाट भनी जनाइएको सार्वजनीक जग्गामा नापी कार्यालय सिमराले गौतमको नाममा फील्डबुक कायम गरेको छ । उच्च अदालतको फैसला उपर सार्वजनीक जग्गा संरक्षणमा पुनरावेदन जानुपर्ने नीकायले नै माफीयाको पक्षमा फील्ड बुक सच्चाएको भन्दै मालपोत कार्यालयले भने नापीकार्यालयको कार्यशैलीको बिरोध गरेको छ ।

फील्ड बुक सच्याउदाँ मालपोत सँग नापीले सुभाव लनिुपर्ने कानुनी व्यवस्था छ तर हामीलाई कुनै

जानकारी नै नगराइ हतारमा फिल्डबुक सच्चाएर रामचन्द्र गौतमको नाममा कायम गर्नु नापीको कार्यशैली शंकास्पद देखिएको छ’ मालपोत कार्यालय सिमराका एक अधिकारीले भने । तर, नापी कार्यालय सिमराका प्रमुख प्रभु प्रसाद कोईरीले उच्च अदालतको फैसलामै फील्ड बुक सच्याउन नि्देशन आएकोले अदालतको आदेशको मानहानी हुने डरले फील्डबुक सच्चाईएको बताए । अदालतको फैसला कार्यान्वयन गर्नु भनेर पत्र आएकोले फील्डबुकमा मसानघाट भनी उल्लेख भएको बुदाँलाइ नहटाई कैफयितमा रामचन्द्र गौतम भनी उल्लेख गरेका है’ नापी प्रमुख कोईरीले भने । (सभार–यात्रा डेली)

फुट्दा धोका.....

समाजमा भएको र त्यसले परिणाम सही ल्याउन नसकेको निश्कर्षमा बाबुराम र आफू पुगेको दोहोर्‍याउँदै प्रचण्डले भन्नुभयो, ‘यी प्रयोग गर्दा हाम्रो उद्देश्य जति सुकै राम्रो र ठुलो भए पनि सफल हुन सकेन । घटनाक्रमले के साबित गर्‍यो भने हामी अलग–अलग प्रयोग गर्न हिँड्दा माओवादी जनयुद्ध, त्यसको ऐतिहासिक भूमिका, त्यसले स्थापित गरेका मूल्य मान्यताहरू, त्यसले ल्याएका परिवर्तनहरू धरापमा पर्ने खतरा देखाप(यो) । प्रतिक्रियावादी, बर्जुवाहरूले माओवादी आन्दोलनका नेता–कार्यकर्ताहरूलाई अपमानित गर्ने र यसका उपलब्धिहरू उल्ट्याउन अनेक खालाका कसरतहरू गर्ने बीचमा देखा परे ।’

प्रचण्डले यी घटनाहरूको समीक्षा गर्न आवश्यक देखिएको बताउँदै यसको समीक्षा नगर्ने हो भने युगान्तकारी आन्दोलनका उपलब्धिहरू नै उल्टिने र देश फेरि अराजकतातिर जाने खतरा सबैले महसुस गरेको पनि स्पष्ट पार्नुभयो । ‘यो परिवर्तन ल्याउन जसले विचार र राजनीतिक दृष्टिकोणको नेतृत्व गर्‍यो उनीहरू अलग–अलग हुँदा प्रतिक्रान्ति र प्रतिगमनले टाउको उठाउने प्रत्यक्ष महसुस गर्‍यौँ,’ प्रचण्डले अगाडि भन्नुभयो, ‘प्रचण्ड–बाबुराम दुईवटा नाम भएर मात्र परिवर्तन आएको होइन । नेपाली जनताले ठुलो बलिदान र त्यागबाट पैदा गरेका नाम हुन् यी । इतिहासले पैदा गरेको नेतृत्व अलग हुँदा आन्दोलन नै धक्का खोंदो रहेछ भन्ने तितो मार्मिक यथार्थ भोगिरहेका छौँ ।’

‘बाबुराम–प्रचण्ड मिल्दा १ प्लस १ दुई मात्र हुने होइन, यसको महत्त्व ठुलो हुन्छ,’ उनले थपे, ‘हामी एक अर्काका पूरक हौँ । हामी परिवर्तनका वाहक हौँ । अब हामीहरू समाजवादको नयाँ मोडल दिन्छौँ ।’ संविधानको घोषणापछि आफू र बाबुराम भट्टराईले एमालेसँग एकता र नयाँ शक्तिको स्थापना गर्ने दुस्हासिक प्रयोग गरेको बताउँदै तीन दुवै प्रयोग असफल भएको स्वीकार गरे । प्रचण्डले बाबुराम र आफू केही समहनादेखि निरन्तर छलफलमा रहेको र छलफलको निश्कर्ष फुट होइन एकता नै भएका र एकता संघर्ष रुपमान्तरण र मुख्यतः रुपान्तरण नै भएको निकालिएको बताउँदै भन्नुभयो,

‘केही महिनादेखि बाबुरामजी र म निरन्तर छलफलमा थियौँ । नेपालमा फेरि युगलाई सन्देश दिने गरी समाजवादको नयाँ क्रान्तिको आधारशिला खडा गर्न सक्छौँ कि सक्दैनौँ भनेर हामीले छलफल गर्यौँ । त्यतिबेला जनयुद्धको तयारीका दिन स्मरण गर्‍यौँ र समाजवादका लागि नयाँ जनयुद्ध गर्ने सक्तल्प गरेपछि एक ठाउँमा केन्द्रित हुने निर्णय गर्‍यौँ ।’ प्रचण्डले आफूहरूको एकता चुनावको लागि मात्रै नभएको स्पष्ट पार्नुभयो । उहाँले भन्नुभयो ‘यो निर्णय चुनावका लागि मात्र गरिएको निर्णय होइन, त्यो भन्दा धेरै माथि उठ्न बल गरिएको छ, यो देशलाई समृद्धिको विकासको नयाँ मोडल हामीले दिनुपर्छ । हामीले नै दिन सक्छौ ।’

स्कूल दूध दिवस मनाउन सुरु

काठमाण्डौ, ८ असोज ।

नेपाल डेरी एसोसिएसनले आज असोज ८ गतेबाट ७ औँ विश्व स्कूल द्ध दिवस मनाउन सुरु गरेको छ । पहिलो कार्यक्रम अन्तरगत काठमाडौँको शंखमुल स्थित दृश्य सहकारीको सहकार्यमा सहकारीको परिसरमा एक कार्यक्रम गर्दै ५ दिनसम्म मनाउन लागिएको ७ औँ स्कूल द्ध दिवसको बालबालिकालाई द्ध सेवन गराई नेपाल डेरी एसोसिएसनका केन्द्रीय अध्यक्ष प्रह्लाद दाहालले औपचारिक उद्घाटन गरेका हुन् । विश्व स्कूल द्ध दिवस सन् २००० मा विश्व खाद्य संगठनले औपचारिक रूपमा सुरु गरेको हो । यो प्रत्येक वर्ष सेप्टेम्बर महिनाको अन्तिम बुधवार विश्वभर एकै दिन

विहेमा ४० लाख.....

। मृतक पिंकीकी दिदी सपना भन्छिन् , ‘ दाइजोमा कार नदिएको र छोरी पाएकै निहुमा मेरी बहिनीलाइ पापीहरूले १२ वर्ष देखि यातना दिएर मारे , हत्याको मुख्य कारण भनेकै दाइजोमा कार नदिएको हो, अनि छोरी किन जन्माइस् भन्ने निहु पनि हो । मृतक पिंकीका दाइ मनिष भन्छन्, ‘परिवारको एक्लो छोरो, त्यसमा पनि बैक जागिरे भएकाले बहिनीले सुख पाउछे भनेर मागे जति दाइजो दिएर विहे गरिदियो तर मेरी बहिनीले विहे भए देखि नै कहिले सुखको सास फेर्न पाइन, दाइजोको लोभी ज्वाँइ दिपेन्द्र र पापी बाउआमाले १२ वर्ष सम्म यातना दिइरहे, अन्तमा कुटेर हत्या गरे । मृतक पिंकीका पति दिपेन्द्र पिंकीको हत्या आरोपमा अहिले जिल्ला प्रहरी कार्यालय बाराको हिरासतमा छन् । उनि वीरगन्ज स्थित एसबीआइ बैंकको शाखा प्रबन्धक पनि हुन् ।

बैंकमा पद स्तरोन्नत्ती भएपछि ज्वाँइ दिपेन्द्रले माइतीबाटट कार माग्न पत्ति पिंकीलाइ दबाब दिन थालेको तर आफुहरूले कार दिन नसक्ने हैसियत नभएको भनेर जवाफ दिएपछि बहिनी पिंकी माथि कुटपिट गर्दै यातना दिन थालिएको दिदी सपना बताउछिन् । दाइ मनिषका अनुसार, कुटपिटबाट सिक्स्टि भएपछि गत भदौ २७ गते उपचारका लागि ज्वाइ दिपेन्द्र सहितकाले वीरगन्जको एडभान्स हस्पिटलमा लगेका थिए । तर त्यहा उपचार सम्भव नभएपछि दिपेन्द्रले पिंकीको माइतीमा खबर गरेका थिए । त्यसपछि पिंकीलाइ उपचारका लागि जमेको भन्दै डाक्टरले शल्यकृ्या पनि गरे । तर अवस्था भन्नै बिग्रीएपछि पिंकीलाइ काठमाण्डौको मेडिसिटी अस्पतालमा लगेर भर्ना गरियो । जहा उपचारका क्रममा असोज २ मा पिंकीको मृत्यु भयो । पाटन अस्पतालमा गरिएको शवको पोस्टमार्टम रिपोर्ट देखाउदै दाइ मनिष भन्छन्, ‘पोष्टमार्टम रिपोर्टमा पिंकीको टाँउकोमा गह्ररुङ्गे वस्तुले हानेका कारण १०/१५ दिन

पहिले देखि मस्तिष्कमा रगत जमेको र त्यहि कारण मृत्यु भएको भनेर डाक्टरले लेखेका छन् । पोष्टमार्टम रिपोर्टले नै निर्धात कुटपिट गरिएकै कारण पिंकीको मृत्यु भएको पुष्टि भएको दाइ मनिष बताउछन् ।मनिषका अनुसार , पाटन अस्पतालले पोष्टमार्टमको रिपोर्ट दिए लगत्तै त्यहिबाट प्रहरीले आरोपित बहिनी ज्वाँइ मनिषलाइ नियन्त्रणमा लिएर हिरासतमा राखेको र अहिले जिल्ला प्रहरी कार्यालय बारामा पठाएको छ । बहिनी पिंकीको हत्यामा प्रत्यक्ष संलग्न रहेको भन्दै दाइ मनिषले पिंकीका पति दिपेन्द्र , ससुरा मुरारी प्रसाद जयसवार , सासु मन्तुरा देवी , काका ससुरा

मनाइन्छ । विश्वका ३० वटा देशले एकै दिन कार्यक्रम गरी सुरु भएको यो कार्यक्रम यस वर्ष विश्वमा २२औँ र नेपालमा सातौँ विश्व दिवसको रूपमा भव्यताका साथ मनाउन लागिएको हो । यो दिन संसारभर कतै पनि बिदा पर्दैन र सबै ठाउँमा स्कूल सञ्चालनमा रहेको हुन्छ । द्धमा शरीरलाई आवश्यक सबै पौष्टिक तत्त्व पाइने भएकोले बालबालिकालाई अनिवार्य सेवन गराउनु पर्ने र यसको विशेष पहल विद्यालयबाट मात्र हुन सक्ने भएकोले पनि स्कूल द्ध दिवस मनाउन थालिएको हो । यसरी विद्यालयमा विद्यार्थीलाई द्ध तथा दुग्ध पदार्थको जानकारी गराउँदा पक्कै पनि बालबालिकालाई फाइदा हुने कुरा अध्यक्ष दाहालले बताए । (साभार–अनलाइनखबर)

जगत प्रसाद जयसवार गरि ४ जना विरुद्ध कर्तव्य ज्यान मुद्दामा असोज ४ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालय बारामा जाहेरी दिएका छन् । जस मध्ये दिपेन्द्र पहिले नै पक्राउ परि प्रहरी हिरासतमा छन् भने अरु तीन जना आरोपितलाइ प्रहरीले अहिले सम्म पनि पक्राउ नगरेको दाइ मनिष गुनासो गर्छन् । असोज ४ मा जोहरी दिन जादा जिल्ला प्रहरी कार्यालयमै आरोपितका निकटका मानिस र केहि नेताले धम्क्याउँदै अवरोध समेत गरेको दाइ मनिष बताउछन् । उनी भन्छन्,‘ जाहेरी दर्ता गराउन प्रहरी कार्यालयमा जादा हामीलाइ निक्कै धम्क्याइयो तर हामीले त्यसको परवाह गरेनौ मुद्दा दर्ता गरायौ ।

पिंकीकी छिमेकी समेत रहेकी कलैयाकी महिला अधिकारकर्मी सरस्वती खनाल पनि परिवारका सदस्यहरूको यातनाकै पिंकीको हत्या भएको दाबी गर्छिन् । उनि भन्छिन् , ‘ पिंकीको घरसगैँ मेरो पनि घर छ , विहे भएर आए देखि नै पिंकीलाइ परिवारबाट यातना दिन थालिएको थियो , उसको घरमा सधैँ कोलाहल हुन्थ्यो,विचरा पिंकीले कहिले पनि परिवारको माया र साथ पाइन । पिंकीको पिडा दखेर उसलाइ सान्तवना दिन घरमा जादा समेत उसका सासु ससुराले उल्टै धम्क्याउने गरेको उनि बताउछन् ।

घरेलु हिंसाबाट पिडित पिंकीले यसअघि प्रहरी , प्रशासन र अदालतमा पटक पटक न्यायका लागि गुहार पनि लगाएको तर न्याय पाउन नसकेको उनी बताउछिन् । खनाल भन्छिन् , ‘ एक पटक त म आफैँ अदालतमा पिंकीको पक्षमा साक्षी बनेर बयान दिएको थिए , म साक्षी बन्दा पनि मलाइ उसका परिवारका सदस्यले धम्क्याए तर मैले त्यसको परवाह गरिन । खनाल भन्छिन्,‘ पिंकीलाइ यातना दिएरै मारिएको हो , त्यसैले समाजमा रहेका यस्ता अपराधी र पापीहरूलाइ कानुनले सजाय दिनै पर्छ नत्र हरेक दिन पिंकीहरू यसरी नै मारिन्छन् ।

बाराका प्रहरी उपरिक्षक होबिन्द्र बोगटीले भने यो घटनाको अनुसन्धान र कारबाही प्रकृयामा प्रहरीले कुनै पनि कसर बाँकी नराख्ने बताए । बोगटीले भने ,‘ आरोपित मध्येका १ जना प्रहरी हिरासतमै छन् , बाँकी ३ जना कृयामा बसेका कारण नियन्त्रणमा लिन नमिलेको हो , हिरासतमा रहेका व्याक्तिको बयान पनि लिइरहेका छौ , उसको बयानबाट पनि थप कुराहरू खुल्न सक्छ । प्रहरी उपरिक्षक बोगटीले मृतक पिंकी पहिले देखि नै घरेलु हिंसाबाट पिडित भएको उजुरी प्रहरीमा परेकोले ती सबै फाइलहरूका बारेमा पनि अनुसन्धान भइरहेको बताए । उनले भने ,‘ यो घटनामा प्रहरीको तर्फबाट गरिनु पर्ने अनुसन्धान हामीले एकदमै संवेदनशील भएर गरिरहेका छौ , त्यसैले प्रहरीको भुमीकामा कसैले कुनै शंका नगरे हुन्छ । (मधेश खबरबाट साभार)

संगठन बिस्तारको साथै लक्ष्य समाजवाद तर्फ उन्मुख हुनुपर्ने - समाजवादी केन्द्रिय सचीव चौधरी

कलैया असोज ८ ।

नेकपा एकीकृत समाजवादका केन्द्रिय सचीव नागेन्द्र चौधरीले पार्टी निकट रहेको भात संगठनको बिस्तारको साथै लक्ष्य समाजवाद तर्फ उन्मुख हुनुपर्ने बताउनु भएको छ । मुस्लिम इतेहाद संगठन नेपाल बाराको बृहत् जिल्ला भेलालाई प्रमुख अतिथिको आसन बाट सभालाई सम्बोधन गर्दै चौधरीले समाजवादको लक्ष्य प्राप्तिको लागि सबैले आ आफ्नो ठाउँ बाट सहयोग गर्नुपर्नेमा जोड दिनु भएको थियो । नेकपा एमालेको अध्यक्ष केपी ओलिको तानाशाह हैकमवादी शैलीलाई तोड्दै पार्टी बिभाजन गरि

एकीकृत समाजवादी पार्टीको गठन गर्नु भएको बताउनु भयो । पुर्व प्रधानमन्त्री माधव नेपालले गरेको शाहसी कदमलाई सबैले स्वागत गरि अब पार्टीलाई समाजवाद तर्फ उन्मुख गरिएको बताउनु भयो । सोही कार्यक्रममा बोल्दै पुर्व भ्रममन्त्री किसान श्रेष्ठले मुस्लिम इतेहाद संगठन नेपालको हक अधिकारको लागि पार्टीले सबदो सहयोग गर्दै आएको बताउनु भयो । मुस्लिम जातिको समृद्धी तथा हामी बिचको भाईचाराको सम्बन्ध प्रगाढ रहने प्रतिबद्धता जाहेर गर्नु भएको थियो । समाजवादीको केन्द्रिय सदस्य समेत रहेका श्रेष्ठले आफू पाँच दलिय गठबन्धन बाट क्षेत्र नम्बर ४ बाट

प्रतिनिधि सभाको लागि चुनावी तयारीमा रहेको बताउनु भयो ।

मुस्लिम इतेहाद संग, नेपालको बृहत् जिल्ला भेलालाई सम्बोधन गर्न पुर्व प्रधानमन्त्री माधव नेपाल आउने कार्यक्रम निर्धारण भएपनि पाँच दलिय गठबन्धनको एकतासि काठमाडौंमा बैठकमा जानुपर्ने भएको कारण नेपाल रौतहटको बौधमाईमा आयोजित कार्यक्रममा सहभागी भै काठमाडौं प्रस्थान गर्नु भएको थियो । मुस्लिम इतेहाद संगठन नेपाल बाराको अध्यक्ष फुलमहमद मियाको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा समाजवादका जिल्ला अध्यक्ष सुन्दर बिश्वकर्मा, बारा सह ईन्चार्ज श्रीप्रसाद पासवान, संबिधान सभा सदस्य बिभा कार्की, केन्द्रिय सदस्य चमिता भट्टराई, इतेहाद संगठन नेपालको केन्द्रिय अध्यक्ष ताज मिया अंसारी, महासचिव उस्मान अंसारी, मधेस प्रदेश अध्यक्ष मोहमद कलिमुल्लाह, केन्द्रिय सचीव गुलाम सरबर लगायतले शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गर्नु भएको थियो । जिल्ला बृहत् भेलामा मुस्लिम धर्मावलम्बी लगायत नेता कार्यकर्ताको सहभागिता रहेको थियो । कार्यक्रमको संचालन जावेद अंसारिले गर्नु भएको थियो ।

डेंगुका कारण मृत्यु हुनेको संख्या २९ पुग्यो

काठमाडौं, ८ असोज ।

देशभर फैलिएको डेंगुका कारण मृत्यु हुनेको संख्या २९ पुगेको छ । स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका अनुसार ७६ जिल्लामा डेंगु फैलिएको र हालसम्म २२ हजार ९८८ जनालाई डेंगु भएको छ । नेपालमा पहिलो पटक २०६१ मा डेंगुका बिरामी भेटिएको थियो । त्यसयता हरेक वर्ष बढ्दो क्रममा रहेको डेंगुले यो वर्ष महामारीकै रूप लिएको छ । मन्त्रालयका अनुसार सबभन्दा धेरै बागमती प्रदेशमा १७ हजार ७३१ जनालाई डेंगु भएको छ । लुम्बिनी प्रदेशका २

हजार ८२१ जना, सुदूरपश्चिम प्रदेशका ७७७, प्रदेश १ का ५९१, गण्डकीका ५१५, मधेश प्रदेशका ३२३ र कर्णाली प्रदेशका २३० जनालाई डेंगु भएको छ ।

भक्तपुर, ललितपुर लगायतका सबभन्दा धेरै संक्रमण फैलिएको जिल्लामा खोज र नष्ट गर अभियान चलाइएको मन्त्रालयले जनाएको छ । (साभार-अनलाइनखबर)

नारायणी यातायात (सवारी शाखा) मा बिचौलिया हावि कर्मचारीहरुले पैसाको लागि नै गठन् बिचौलिया परिचालन

वीरगन्ज, ८ असोज ।

वीरगन्जमा रहेको नारायणी यातायात कार्यालय (सवारी शाखा) मा अहिले बिचौलीयाहरुको विगाविगी बढेको छ । कार्यालयका कर्मचारीहरु कै मिलोमतोमा सवारी शाखा बिचौलीयाहरुको अड्डामा परिणत हुँदैछ । उक्त कार्यालयमा अहिले साना देखि ठुला सवारी सम्म लगायत ट्रेक्टर नवीकरण शाखामा बिचौलीहरु हावी हुँदै गएपनि सम्बन्धित निकाय मात्र आर्थिक चलखेलमा मस्त हुने स्रोतले जनाएको छ ।

यस कार्यालयमा बिचौलीयाहरु कै माध्यमले नवीकरण, नामसारी, जाचपास, दर्ता लगायत लगतकट्टा हुने गरेको एकजना कर्मचारीले बताए । उनका अनुसार कार्यालयमा काम गर्न आउने सेवाग्राहीहरु बिचौलीयाहरु कै मारमा पर्दै आएका छन् । एक सेवाग्राहीका अनुसार आफ्नो सवारी लगत कट्टा गराउन आउँदा बिगत तिन दिन देखि कार्यालय धाई रहेपनि लगत कट्टा हुन्

नसके पछि बाध्य भइ बिचौलीयाको माध्यमले पन्ध्र हजार तिरी एकदिन भित्रै लगत कट्टा गराउन सफल भएको उनले बताए ।

उनका अनुसार आफुले लगत कट्टा गराउन खोज्दा प्राबिधिकका कर्मचारी नितेश्वर यादव तथा प्रमोद यादव समेत केहि सुनवाई नै नगरेको दुखेसो व्यक्त गरे । सेवाग्राही अनुसार कर्मचारी यादवलाई पटक-पटक आफ्नो दुख सुनाउँदा पनि केहि सुनवाई नै नगरी बाहिर निकालेको उनले दुख

पोखेका हुन् । सेवाग्राहीहरु आफ्नो गाडी लगत कट्टा गर्न खोज्दा सो काम आफुसँग गर्दा कर्मचारीहरु बिभिन्न किसिमको समस्या उत्पन्न गरि नगर्न खोज्दा बाध्य भइ बिचौलीयाहरुको माध्यमबाट हुने गरेको नाम नबताउने सर्तमा सेवाग्राहीले बताए । यस्तो घटना पटक-पटक देखा परेको हुँदा पनि सम्बन्धित निकाय कुनै किसिमको चासो देखाए छैन । नारायणी यातायात कार्यालयमा नहुने कम बिचौलीयाहरुको मध्यमले सजिलै नै हुने गरेको छ ।

सिम्भौनगढ नगरपालिकाको कार्यालय, बाराद्वारा जनहितमा जारी

- ☐ जथाभाबि फोहर नफालौ र आफना क्षेत्र सफा राख्नमा सहयोग गरौ ।
- ☐ लैगिक हिंसा सामाजिक अपराध हो । हामी सबै मिलेर लैगिक हिंसा मुक्त गरौ ।
- ☐ समयमा कर तिरौ, नगरको बिकासमा सहभागी बनौ ।
- ☐ जन्म दर्ता, मृत्यु दर्ता, विवाह दर्ता बसाई-सराई लगायतका घटना दर्ताहरु समयमै गरौ ।
- ☐ सरसफाई हामी सबैको पहिचान हो स्वस्थ जीवनयापनका लागि आफ्नो घर-आंगन, सडक पेटी जथाभावी फोहर फाल्ने काम नगरौ । नगरलाई प्रदुषण मुक्त गरी हराभरा बनाऔ ।
- ☐ वातावरण हामी सबैका साभ्ता सम्पत्ती हो ।

प्रसौनी गाउँपालिकाको कार्यालय, बाराद्वारा जनहितमा जारी

- ☐ जथाभाबि फोहर नफालौ र आफना क्षेत्र सफा राख्नमा सहयोग गरौ ।
- ☐ लैगिक हिंसा सामाजिक अपराध हो । हामी सबै मिलेर लैगिक हिंसा मुक्त गरौ ।
- ☐ समयमा कर तिरौ, नगरको बिकासमा सहभागी बनौ ।
- ☐ जन्म दर्ता, मृत्यु दर्ता, विवाह दर्ता बसाई-सराई लगायतका घटना दर्ताहरु समयमै गरौ ।
- ☐ सरसफाई हामी सबैको पहिचान हो स्वस्थ जीवनयापनका लागि आफ्नो घर-आंगन, सडक पेटी जथाभावी फोहर फाल्ने काम नगरौ । नगरलाई प्रदुषण मुक्त गरी हराभरा बनाऔ ।
- ☐ वातावरण हामी सबैका साभ्ता सम्पत्ती हो ।

पचरौता नगरपालिकाको कार्यालय, बाराद्वारा जनहितमा जारी

- ☐ जन्म दर्ता, मृत्यु दर्ता, विवाह दर्ता बसाई-सराई लगायतका घटना दर्ताहरु समयमै गरौ ।
- ☐ सरसफाई हामी सबैको पहिचान हो स्वस्थ जीवनयापनका लागि आफ्नो घर-आंगन, सडक पेटी जथाभावी फोहर फाल्ने काम नगरौ । नगरलाई प्रदुषण मुक्त गरी हराभरा बनाऔ ।
- ☐ वातावरण हामी सबैका साभ्ता सम्पत्ती हो ।
- ☐ जथाभाबि फोहर नफालौ र आफना क्षेत्र सफा राख्नमा सहयोग गरौ ।
- ☐ लैगिक हिंसा सामाजिक अपराध हो । हामी सबै मिलेर लैगिक हिंसा मुक्त गरौ ।
- ☐ समयमा कर तिरौ, नगरको बिकासमा सहभागी बनौ ।

भर्ना खुल्यो । भर्ना खुल्यो ।। भर्ना खुल्यो ।।।

सि.टि.ई.मि.टी. र सिम्भौनगढ नगरपालिकाका साभेदारी कार्यक्रम
सिम्भौनगढ बहुप्राविधिक शिक्षालय
 सि.न.पा.-८ कचोर्वा बारा
 शैक्षिक सत्र २०७५/०८० का लागि ३ वर्षे डिप्लोमा इन पशु विज्ञान(भेटेनरी)
 र कृषि बालि विज्ञान (कृषि) मा भर्ना खुल्यो ।

नोट:

फारम पाउने ठाउँ - सिम्भौनगढ नगरपालिका

फारम बुझाउने अन्तिम मिति: २०७५ साउन २६ गते सम्म

प्रवेश परिक्षा हुने मिति: २०७५ भदौ ६ गते

प्रवेश परिक्षा हुने स्थान र समय: सम्बन्धित शिक्षालयमा विहान ८ बजे

पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु:-

१. SLC/SEE को मार्कसिट

२. School Leaving सर्टिफिकेट

३. नेपाली नागरिकता वा जन्मदर्ताको प्रमाणपत्र

४. पासपोर्ट साईजको ३ प्रति रंगीन फोटो

न्यक्तिगत घटना दर्ता समय मै गर

जन्म, मृत्यु, बसाई सराई, विवाह र सम्बन्ध विच्छेद जस्ता न्यक्तिगत घटनाहरु, घटना घटेको ३५ दिनभित्र आ-आफ्नो वडा कार्यालयमा गई नि:शुल्क दर्ता गराई कानूनी मान्यता प्राप्त गरौ ।

जीतपुरसिमरा उपमहानगरपालिका
जीतपुर, बारा

न्यक्तिगत घटना दर्ता समय मै गरौ

जन्म, मृत्यु, बसाई सराई, विवाह र सम्बन्ध विच्छेद जस्ता न्यक्तिगत घटनाहरु, घटना घटेको ३५ दिनभित्र आ-आफ्नो वडा कार्यालयमा गई नि:शुल्क दर्ता गराई कानूनी मान्यता प्राप्त गरौ ।

आदर्शकोतवाल गाउँपालिका
महेन्द्र आदर्श जयनगर चिउटाहा, बारा

न्यक्तिगत घटना दर्ता समय मै गरौ

जन्म, मृत्यु, बसाई सराई, विवाह र सम्बन्ध विच्छेद जस्ता न्यक्तिगत घटनाहरु, घटना घटेको ३५ दिनभित्र आ-आफ्नो वडा कार्यालयमा गई नि:शुल्क दर्ता गराई कानूनी मान्यता प्राप्त गरौ ।

कोल्हवी नगरपालिकाको कार्यालय
कोल्हवी, बारा